

Olivera Vukotić

NIKOLA VUKOSAVLJEVIĆ – skulptura i akvareli

Moderna galerija, decembar 2006 – januar 2007.

Nikola Vukosavljević je autentični stvaralac, jedan od onih čije je umetničko delo bitno ne samo za sagledavanje recentne likovne scene, već je ono kao takvo dalo snažan pečat domaćoj umetničkoj produkciji u nekoliko proteklih decenija. Od prve samostalne izložbe priređene 1973. u Galeriji Doma omladine u Beogradu do danas u stvaralačkoj genezi ovog autora nije bilo dilema, kolebanja i kompromisa. Pažljivo gradeći likovni rukopis nastao je opus koji, nezavisno od medija u kojem je transponovana ideja, svoje inspirativno polazište ima u realnim formama.

Kompleksnost njegove stvaralačke ličnosti se prvenstveno može pratiti kroz paralelno bavljenje vajarstvom i slikarstvom, odnosno akvarelom kao jednom od najstarijih ali i najzahtevnijih slikarskih tehnika. Donekle dijametralno suprostavljeni pristupi koji čine specifičnost ovih medija, poput odnosa forme i boje, plastičnog i površinskog, taktilnog i valerskog znalački su iskorišćeni što kao rezultat ima raznovrsna likovna rešenja. Ova izložba daje priliku da se na jednom mestu vide dva modusa likovnog promišljanja, oba zaokružena u svojoj punoći, punoći koja osvaja snagom svojih čistih formi.

Izvor likovnih senzacija umetnik uzima kao povod za građenje nove umetničke realnosti. To je svet figuralne orijentacije u kojoj realistični odnos predstavlja bitnu karakteristiku. Sam izbor tematskog rekvizitarijuma (dominantni motivi faune i

flore, i poneki portret) koji sagledan pojedinačno ili u celosti predstavlja simbole života i njegove duhovne aspekte, govori o kredo kojim se autor rukovodi prilikom stvaranja kompozicija a to je: svođenje na osnovno, na suštinu, na likovnost dela koja zajedno sa misaonom potkom čini esenciju kreativnog procesa. Navedeni motivi često su bili tema u istoriji umetnosti ali retko u prvom planu i kao primarno tematsko opredeljenje umetnika. U stvaralačkom opusu Nikole Vukosavljevića svet flore i faune je nukleus i on kao takav upućuje na vezu čoveka i prirode kao dva neraskidiva bića istog habitusa.

Stvaralac uživa u obradi različitih materijala i izazovima koje oni kao takvi nameću što dovodi do različitih skulptoralnih rešenja. U tom istraživačkom procesu svaka nova oblikovna datost doprinosi potpunijem sagledavanju kreativnog etosa umetnika. Bilo da je reč o reljefima, hlebovima ili monumentalnim kompozicijama njihov zajednički imenitelj su jednostavne i svedene forme. Širok raspon likovnosti u realizovanim konačnim strukturama otkriva bogatstvo autorovih zamisli i njihovo vešto transponovanje kroz određene materijale. Pluralistički pristup istovremeno pokazuje i donekle različite afinitete umetnika, od potpuno pojednostavljenog izraza u punoj plastici, preko minuciozno oblikovanih formi reljefa sa naglašenim linearnim vrednostima do taktilne dimenzije hlebova čiji kaligrafski zapisi "pričaju" neke davne priče. Iako se sklonost ka kombinovanju i kompozicionoj organizaciji može pratiti u svakom izloženom radu on kulminaciju ima u skulpturi koja se sastoji od nekoliko stotina elemenata. Nezavisno od formalno-jezičkih varijacija ove kompozicije su oslobođene patosa i naracije. One snagom svoje konciznosti uspostavljaju

ju komunikaciju sa posmatračem pružajući mu neslućene mogućnosti individualnog doživljaja.

Tematska heterogenost skulpturalnih formi svoj kontrapunkt na izložbi ima u akvarelima koji su motivski posvećeni ribama. Multiplicirani broj riba raznih boja koje su uvek date u nizu, kao i njihove različite strukture pokazuju maksimalnu raznolikost u jednoobraznosti oblika. To je postignuto vizeulnim efektima boja jer Vukosavljevićevi akvareli su koloristički zvučne površine u čijem bogatstvu se uživa, prate se njihovi preobražaji i varijacije kao neprekidan niz koji teče i sami tim deluje dinamično. Velika skala neponovljivih bojnih vrednosti i njihova međusobna preklapanja koja grade neke nove tonove vizuelnih senzacija, osnovni su ikonografski elementi izloženih akvarela. Jedna od njihovih primarnih determinanti je centralni motiv u kome je koncentrisan slikarski izraz. Shodno tome bela ili monohromna pozadina uvek je u kontrastnom odnosu prema motivu i samim tim u funkciji njegovog isticanja. Rafinirane opozicije valera u ovim jasno

rašlanjenim formama na taj način dodatno pojačavaju ritam i dinamiku kompozicija.

Ono što posebno treba izdvojiti kod prezentovanih akvarela je činjenica da oni otkrivaju Vukosavljevića kao koloristu sa istančanim osećanjem za složene varijacije hromatskih odnosa koji se prožimaju i prepliću na nenametljiv način. Ovaj donekle radak afinitet kod vajara, u vremenu u kome se stiče utisak da se forsiraju depersonalizovane i ahromatske likovno-jezičke poetike, jedan je od onih primera koji nas uveravaju u neophodnost postajanja ovih duhom i bojom kolorisanih kompozicija.

Sagledana u celini ova izložba ukazuje koliko je složeno umetničko stvaralaštvo Nikole Vukosavljevića. Ona ga potvrđuje kao istraživača jednog određenog stila kome je dosledan ali istraživača koji je istovremeno spreman za umetničke izazove, izazove koji nas ostavljaju da u nestrpljenju sačekamo sledeću izložbu i upoznamo neke druge likovne senzibilitete ovog autora.